

מורשתה להנחיל

גיליון ז' | פר' מטו"מ - דברים | תמוז - אב תשפ"ו

מהנעשה ורהנשמע

שובה עלינו בהמונ רחמיה, בגלל אבות שעשו רצונה

במוצאי שבעה עשר בתמוז, נסעו בחורי חבורות ישיבה גדולה ירושלים לחברון עיר האבות להתחנן על הגאולה הכללית והפרטית גם לבני חבורת שיעור ג' בית שמש התקיימה במוצאי שבעה עשר בתמוז נסיעה לקברי צדיקים, להודות להשי"ת על ג שנים של ישי"ק, ולהתפלל ולבקש לקראת הכניסה לישיבה גדולה.

צמאה לה נפשי כמה לה בשירי

בליל שישי התקיימה נסיעה מיוחדת לפעלד מחוץ לישוב, לחבורות ישיבה גדולה בית שמש - כשבמקום התקיימה חבורה מיוחדת עם דיבורים וניגונים ע"י ראש החבורה ר' וועלוול חשין שליט"א, ולאחריו שפכו הבחורים היקרים את ליבם לאבינו שבשמים.

מה אמר לכם אין דבר גדול מזה

בשבוע האחרון התכנסה הנהלת 'מורשת הנחל' יחד עם מנהלי 'קריית מורשת אומן' ר' אברהם אלחנן יגלניק ור' אליעזר קירשבוים לקראת היציאה לדרך המשותפת בהכנת הר"ה הקרב ובא.

באסיפה סוכמו הפרטים והתכניות לקראת ר"ה הבעל"ט ובמהלכה שמעו המשתתפים ממנהלי הקריה על ההתפתחויות בקריה בחודשים האחרונים, וקיבלו סקירה על ההכנות הקדחתניות לרווחת הציבור הקדוש הלו בקרייה, לקראת הגעתו למקום חיותנו ותקוותנו.

בע"ה בימים הקרובים יפורסמו כל הפרטים להרשמה וסקירה על הנעשה והמתחדש בקריה. בתפילה ותקווה שכולם יזכו להגיע בשלום ושלווה בשובה ונחת.

בימים אלו שוקדים העוסקים במלאכת הקודש, לארגן טיסות יחדיו לאומן לימי ר"ה הקדושים הבעל"ט, ע"י החברה הוותיקה והאמינה 'דרך צדיקים', עם מגוון זמנים, במחיר מיוחד לבני החבורות הע"י.

עקבו אחרי המודעות!

ספר דברים: את החלק הראשון של פרידתו מעם ישראל, את החלק הראשון של צוואתו, מקדיש משה רבינו עליו השלום כדי ללמד את עם ישראל - אונתנו! - איך עוברים את הגשר הצר.

ואת הושווע צייתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כ... ל אשר עשה ה' אלקיכם לשני המלכים האלה כן יעשה ה' לכל הממלכות אשר אתה עבר שמה.

לא תיראום כי ה' אלקיכם הוא הנלחם לכם!

והרי זה לימוד לדורות! יסוד מוסד בסיסי ביותר בחייו של כל יהודי!

אינך לבד! בכל מצב שהוא, אפילו אחרי חטא העגל, וחטא המרגלים, ו"וילוננו", ומעשה בעל פעור ועוד ועוד, כפי שרומז משה רבינו ע"ה בתוכחתו - אפילו אחרי כל אלה, ובזמן שחטאתם בכל אלה - ה' אתכם! אפילו אחרי כל אלה, מתעקש משה רבינו ע"ה "וטוען עמכם שאף-על-פי-כן לא זז ה' יתברך מחבכם!"

"וזה: לא תיראום כי ה' אלקיכם הוא הנלחם לכם". ואזכרה זאת הזהיר ביותר את הושווע, כמו שכתוב: "ואת הושווע צייתי וכו'. כי הושווע הוא בחינת הפלמ"ד שהשגתו מלא כל הארץ כבודו, בחינת 'הקיצו ורננו ש'כני ערפ' (ישעיה כו, יט) וכו' שהיא ראשי תבות 'הושווע', וכו' כמו שכתוב שם, שעקר השגתו הוא בחינת התחזקות שיחזק את עצמו, ואת כל ישראל בכחו של משה רבינו שלא תיאשו ולא יפלו משום דבר, ובכל מה שיעבר עליהם יהיו חזקים בכחו של משה רבם כי ה' אתם עדין ולא יתראו כי ה' אתם, כי מלא כל הארץ כבודו וכו'".

"וזה מרמו על עקר המלחמה הגדולה והכבדה, שהיא עקר מלחמת כל אדם שהיא מלחמת היצר בזה העולם, שהעקר שלא יירא ולא יתפחד כלל כי ה' אתנו, כי מלא כל הארץ כבודו' כמו שאמר אז אדמו"ר ז"ל: "ה' יתברך עמך ואצלך וכו', אל תירא". וכמו שכתבאר (ליקוטי תנינא מח) 'שהאדם צריך לעבר בזה העולם על גשר צר והעקר שלא יתפחד'".

"אף-על-פי שעשו מה שעשו, אף-על-פי-כן עדין ה' עמכם וכו'. ומחזקים בזה ואומר להם: לא תיראום!"

(ע"פ ליקוטי, הלכות נט"ו הלכה ו, עיין שם גם ענין הסתלקות הצדיקים, והקשר לימי בין המצרים)

עדין עדין ה' יתברך עמו

ל בד. ממש לבד. מול כולם, מול כוחות עצומים, לא אנושיים כלל. והם איזמים, והם פותחים פה ומאיימים "אם תרצה, אהיה בולע אותך!"

והאדם - והוא אינו אדם תיאורטי. אתה, אני, אנחנו! - עומד כמו לבדו. והוא מתפחד ומפחד. הגשר צר. צר מאוד מאוד. משני עבריו תהומות ללא תחתית. והאויבים, חזקים ובעלי כח, מאיימים, ממתינים לו לבלעו חיים.

פחד פחדים.

לא מכה אחת הוכינו. כפליים לקינו.

הצדיקים, שאמורים להאיר לנו את הדרך, להראות לנו איך ולאן ללכת - הסתלקו. וקשה הדבר עלינו מאוד. וחשוך לנו. ואיננו יודעים מה לעשות. כי הסתלקות והעלמת הצדיקים היא הצדה הגדולה והמרה מכל הצרות, כמו שאמר רבתינו ז"ל: 'קשה סלוקן של צדיקים כפלים כתרבון בית-המקדש'.

ולב יודע מרת נפשו. כמה רחוקים אנו מטוב, כמה "לך לבדך חטאתי" כמה "הרע בעיניך עשיתי", וכמה צריכים היינו באמת להכות על חטא מבוקר ועד ערב, יום ולילה.

ועדיין...

ועדיין רחוקים היינו, ועדיין רחוקים אנו, ועדיין...

כי על כן בכפל כפליים לקינו: מאורי אור, צדיקי אמת, הסתלקו ואורם נסתה; והחושך, החושך הפנימי שלנו, קדרות עוונותינו, מכסה את עין הארץ.

והגשר צר, צר מאוד, ומשני צדיו תהומות ללא תחתית, והאויבים העצומים מאיימים וממתינים לבלעו חיים.

פחד. פחד פחדים.

ארבעים שנה שהלכו ישראל במדבר מתקרבים לסיומם. משה רבינו, בחירי הברואים, עומד להסתלק מן העולם. יש לו מה לומר לעם ישראל. ארבעים שנה שבהם הכעיסו ישראל את בוראם לא אחת ולא שנים רח"ל.

"אלה הדברים אשר דיבר משה" - "ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום..."

אבל, יותר משרשת דברים היא פרשה של תוכחה, היא פרשה של נחמה; יותר משהיא של תוכחה, היא פרשה של לימוד על כח הצדיקים - ושל הדרכה יסודית.

כל כך יסודית, שבה בעצם עוסקת כל הפרשה הראשונה של

מצוות התלויות בארץ!?

באומן מרובים הנכרים ומצוי שאנשים מבקשים מהם לעשות עבורם מלאכה בשבת או ביו"ט בלא לברר היטב מתי מותר ומתי אסור. לכן נציג את עיקרי הלכות אמירה לנכרי, וכמובן שבכל מקרה שמורכב יותר יש לעשות שאלת חכם.

דיני אמירה לעכו"ם

א. אסור לומר לגוי לעשות מלאכה בשבת, ובטעם הדבר נאמר בזה ג' טעמים: א', שלא תהא שבת קלה בעיניו ויובא לעשות בעצמו (רמב"ם). ב', דהוי כשלוחו, ואע"פ שאין שליחות לעכו"ם, מדרבנן לחומרא יש שליחות (רש"י בשבת). ג', משום איסור ממצוא הפפך ודבר דבר, שכל מה שאסור לישראל לעשותו בשבת אסור לדבר על עשייתו בשבת (רש"י ע"ז). וקיי"ל ככל הטעמים, מדרבנן לחומרא יש שליחות בע"ש שיעשה בשבת אע"פ שלא שייך טעם ג', מ"מ שייך טעם ב'. וכן אסור לומר בשבת שיעשה אחר השבת אע"פ שלא שייך טעם ב', מ"מ שייך טעם ג'. וכן אמר לגוי בשבת לעשות ולבסוף לא עשה עבר על איסור אמירה לפי טעם ג'.

ב. **כשלא אומר בפירוש אלא ברמז**, אין איסור אמירה, ובלבד שלא יהיה בלשון ציווי, כגון שרוצה לישון ומפריע לו אור הנר או החשמל אסור לומר לו תעשה חושך, אע"פ שלא אומר בפירוש לכבות, דס"ס הוא רמז בלשון ציווי, אלא יכול לומר לו אינני יכול לישון, והוא מבין שעליו לכבות את האור, וכן אם שכת לכבות את האור במקרה ולכן אינו יכול לפותחו, יכול לומר לו אינני יכול לפתוח את המקרה, והוא מבין מעצמו שעליו לפותחו.

אם הגוי לא נמצא בביתו והולך לקרוא לו כדי שיכבה את האור או שיפתח את המקרה, אסור לומר לו שיבוא לביתו בלשון ציווי, דאע"פ שלא אומר לו לעשות הפעולה עצמה, מ"מ עצם קריאתו לביתו בלשון ציווי אסורה, ולכן צריך לומר לו שרוצה לתת לו משהו לאכול בביתו, ומבין שעליו לבוא עמו.

ג. **כל מה שכתבנו עד כה היינו בהנאה שלילית**, והיינו שמכבה את האור וכדו', אבל אסור להנות הנאה חיובית ממלאכה שעשה הגוי עבורו, ואפי' עשה זאת הגוי מעצמו עבורו, כגון שהדליק עבורו אור, כי חז"ל חששו דאם יהיה מותר יבוא לומר בעצמו שיעשה זאת עבורו. ולכן אסורו אף אם עשה זאת מעצמו וכ"ש כשהישראל ציווהו על כך ואפי' עשה כן בשוגג, ואסור להנות עד מוצ"ש בכדי שיעבור הזמן שהיה צריך לעשות מלאכה זו במוצ"ש.

רבים טועים בזה וחושבים שדינו כדין אמירה לעכו"ם ומותר דרך רמז כגו', ואינו כן, דלא הותר דרך רמז רק כשהאיסור הוא רק מצד ה'אמירה' שבו, משא"כ בהנאה חיובית לא מהני רמז, דהרי אפי' עשה זאת מעצמו אסור להנות ממלאכתו.

ד. עוד חילוק מצאנו בין הנאה שלילית להנאה חיובית,

דבהנאה שלילית, כשרואה שהגוי עושה מעצמו עבורו מלאכה כזו, אין חייב למחות בו. אבל בהנאה חיובית כשרואה שהגוי עושה מלאכה עבורו בביתו חייב למחות בו, שלא יעשה דבר כזה בביתו, ואף צריך לגרשו מביתו אם הוא פועל העובד אצלו, ואם קודם שעשה את המלאכה מחה בו מחאה רצינית ואמיתית ובכ"ז הגוי עשה את המלאכה, נחלקו בזה האחרונים אם מותר כעת להנות מהמלאכה כי אפשר שזה נקרא שהגוי עשה לצורך עצמו, והכרעת המשגיב להחרי, ובלבד שיגרש את הפועל מביתו, דאל"ה אין זה מחאה אמיתית, ובדרך כלל באופן המצוי אצלו לא מוחים בכלל או שלא מוחים ברצינית והראיה שלא מפטרם את העובד, וא"כ אף אם מחה אסור לו להנות ממלאכתו עד מוצ"ש בכדי שיעשו.

ה. אם היה בחדר ובא גוי והדליק עבורו את האור או את החימום שלא בידעתו ושלא בהסכמתו, אע"פ שאסור לו להנות מהמלאכה, מ"מ לא חייבוהו לצאת מביתו, אע"פ שממילא נהנה ממלאכתו, ומי"מ אסור לו לעשות דבר שלא היה יכול לעשות לולא המלאכה, ולכן אסור לקרוא בספר או להתקרב למתקני החימום. ואם היה נוכח כשהגוי בא לעשות את המלאכה והיה בידו למונעו מעשיית המלאכה, צריך לצאת מהבית.

ו. אע"פ שנתבאר שאין היתר להנות ממלאכה שנעשה ע"י גוי עבורו וכ"ש שאין לומר לו לעשותו, מצינו כמה אופנים שהתירו להנות ואף לומר לו לעשות מלאכה עבורו.

היתר א': אם היה כבר מעט אור כגון שיש מעט נרות או אור מהחורב, ורוצה שיהיה יותר אור, מותר לומר לגוי שידליק אבל רק בלשון רמז, ומותר אפי' ברמז בלשון ציווי, אבל דבר שלא היה יכול לעשות מכה האור המועט ויכול רק מכה הדלקת הגוי, יהיה אסור לעשותו לאור מה שהגוי הדליק.

היתר ב': שיטת בעל העיטור שמוותר לומר לגוי לעשות מלאכה לצורך מצוה, והרמ"א הביאו וכתב שאין לסמוך עליו אלא בצורך גדול, ואף השי"ע עצמו בכמה מקומות פסק בפירוש דלא כשיטה זו. וגדולי הפוסקים כתבו שאין לסמוך אפי' במקום צורך גדול. וכמה אחרונים כתבו לסמוך להחזיר במקום מצוה דרבים.

ז. היתר ג': לומר לגוי לעשות דבר האסור רק מדרבנן, והיינו שבות דשבות, כי עצם האמירה הוא שבות, ואומר לו לעשות רק שבות, אולם גם זה הותר רק במקום הפסד גדול, או לצורך עיקר סעודת שבת כגון להביא יין לקידוש או תבשיל החמין, והמקילין להביא דרך כרמלית אף שתייה לצורך הסעודה אין למחות בידם, אבל פירות ופיצוחים לא נחשב צורך שבת להחזיר עבור זה שבות דשבות.

ח. הדלקת אור החשמל ע"י גוי. ידוע שהדבר נידון בארוכה בספרי פוסקי זמנינו בגדר איסורו, ובאופן שיש דבר לזהות כגון נורות לזהות או מכשירים שיש בהם גופי חימום, לכ"ע הוי איסור מה"ת משום הבערה, ובמקום שאין דבר לזהות,

אמנם הרבה אחרונים ס"ל שזה רק מדרבנן, אולם כמה מגדולי האחרונים ס"ל שזה איסור מה"ת משום בונה או מכה בפטיש, והם החזון איש, האגרות משה והגר"ש אלישיב. ולענין אמירה לעכו"ם, כתב השבט הלוי שאין לצרף שייחשב דרבנן להחזיר מכה שבות דשבות, ובמנ"ח מצדד להחזיר. ובמקום מצוה דרבים יש לצרף שיטת בעל העיטור להחזיר לומר לו שידליק את אור החשמל.¹

אמנם יש לציין דבר מאוד חשוב מה שכתב בשמירת שבת כהלכתה דאף הגר"ש ז"ל אויערבאך דס"ל דהוא דרבנן, סברתו דכיון שזה עשוי להידלק ולכבות, א"א לקרוא לזה בנין קבע. ולכן כתב דאם נפל הפיוז הראשי (פקק ביטחון), לכ"ע הרמתו הוי איסור דאורייתא כיון שדרכו להיות כך זמן רב והוי מכה בפטיש. וכיון שבדרך כלל מה שמצוי שקוראים לגוי בליל בגלל שקפץ הפקק ביטחון, לכ"ע אין כאן ההיתר של שבות דשבות. אמנם דבר זה הוא חידוש, ובמקום הצורך יעשה שאלת חכם.

ט. אם אומר לגוי לעשות דבר שיכול לעשותו באופן המותר, והגוי עושה באופן האסור כדי להקל על עצמו, מותר להנות ממלאכתו, כגון שאומר לו להביא לחדר מאכל מהחדר אוכל והוא מעלהו במעלית, מותר כיון שהיה יכול להביאו במדריוגות, אבל כשנמצא בקומה גבוהה שאין דרך לעלות במדריוגות, יש לאסור. וכן הבאת מוצרים ממקום אחר בתוך היי" (כמובן בתוך התחום) ומביאו במכונית, אם יכול להביאו ברגל ומביאו במכונית מותר, אבל במקום רחוק בעיר או שמביא כמות גדולה מאוד כגון שמגיע משאית עם שתייה למיתחם אוכל, ודאי יש לאסור כי אין דרך להביאו ברגל.

העולה לדינא:

א. אמירה לעכו"ם אסורה בשבת, ואפי' אומר לו בע"ש לעשות בשבת, או שאומר בשבת לעשות אחר השבת.

ב. באופן שההנאה היא רק הנאה שלילית כגון כיבוי אור וכדו' מותר לומר לגוי ברמז שלא בלשון ציווי, וגם אין חיוב מחאה כשעושה מעצמו עבורו.

ג. בהנאה חיובית כמו הדלקת אור או הבערת אש, אסור אפי' אם הגוי עשה זאת מעצמו, וכ"ש שאין היתר לומר לו ברמז, ואף יש חיוב למחות בו כשעושה זאת עבורו, ואם עשה זאת בפניו ולא מחה בו, צריך לצאת מהבית.

ד. לומר לגוי לעשות דבר שאסור רק מדרבנן, מותר במקום הפסד גדול או צורך מצוה. (וישיטת בעל העיטור שבמקום מצוה מותר אפי' לומר לעשות איסור דאורייתא, וסומכים על שיטתו רק במצוה דרבים ובמקום הדחק).

ה. הדלקת אור באופן שאין בו חוט לזהות, נחלקו הפוסקים אם אפשר להחשיבו כשבות דשבות להחזיר לומר לגוי, ובצורך רבים אפשר לצרף שיטת בעל העיטור. ולענין הרמת פקק בטחון שקפץ יש מקום יותר להחזיר שנחשב איסור דאורייתא.

¹ יש לציין שיש הבדל אם האיסור משום בונה או מכה בפטיש, דביו"ט שיטת החוס' דאין בו איסור מה"ת משום 'מתוך', ולכן המשגיב בה"ל סוכה צירף שיטה זו לשיטת הבעל העיטור להחזיר לומר לגוי, משא"כ אם איסור משום מכה בפטיש, דאסור אף ביו"ט, וא"כ ביו"ט יש יותר מקום להקל באמירה להרים את הפקק ביטחון.

קדומים

ה' באב

חבורת האברכים עלו לציון האריז"ל ביום ההילולא, להעתיר על הגאולה כללית והפרטית.

לאח"כ התפללו על קברו של ר' שמעון תלמיד רביה"ק זיע"א על הקיבוץ הקדוש באומן בימי ר"ה הקדושים שיעברו בשובה ונחת בלי שום עגמת נפש.

בתיבות בני הנעורים

רוצים רבי 'אורגנילי'...

שאלה:

ב"ה אני זוכה בשבתות האחרונות ללמוד את סדר הלימוד המיוחד "בקשת" אודות "חיפוש הצדיק" (תודה רבה על הפרוייקט הנפלא!) אך עדיין איני יודע למה נחזיק בשבילי לחפש את הצדיק ואיך מקיימים את זה ועוד ע"י כל תפילה ולימוד כפי שלמדנו בהלכות שלוחין ה'.

תשובה:

רבינו אמר 'כמו שהחולקים עלי אינם מכירים אותי, כך גם המקורבים אלי אינם מכירים אותי'. כלומר, כמו שהמתנגדים תיארו במוחם העקום את הרב'ה כדמות שלילית מסוימת שבינה לבין מה שהרב'ה היה באמת לא היה כמובן שום קשר ושום דמיון ולו הקלוש ביותר, עד שעל "הדמות" הדמיונית הזאת אמר רבינו שגם הוא עצמו היה חולק... כך גם אנו המקורבים לצדיק, כל אחד מאיתנו מנסה להתקרב, לאהוב ולהתקשר אל "דמות" מסוימת שמצויירת בליבנו, אמנם דמות של צדיק גדול ונשגב, אך עדיין אין זה באמת אותו "הנחל נובע מקור חכמה" כפי שהוא היה באמת...

ועל כן, אם אנחנו מעוניינים בתועלת השלימה האמיתית והנצחית שניתן לקבל מהאמונה וההתקשרות לרב'ה, הרי שעלינו לחפש את דמותו המקורית. לא את הבערך, לא את הדומה ולא את הכמעט, ובוודאי לא את המזוייף חלילה, אלא את הרב'ה האמיתי! אותו רב'ה ש' נתן מצא לאחר געגועים וחיפושים אחרי מזור נפשו, וראה בו את תקוות נשמות כל ישראל וכל העולמות,

ונשאר לעמוד כל ימי חייו נפעם ונרעש מול הפלא השמימי שהתהלך כאן בעוה"ז בדמות ילוד אשה, ולא הפסיק - באמצעות עשרות אופנים ומאות בטויים ורבבות מילים - לנסות לתאר עבור הדורות הבאים את אשר הרגיש בנפשו, תוקף גדולתו ונוראות גדולת השגתו של רבו.

את אותו "אור האורות" שראברין בשפתו הנאדרת בקודש מנסה לציייר עבורנו בפירוש או ברמזים את זיו אורו הנערב עד אשר לשמו ולזכרו יתאוה כל נפש.

את אותו רב'ה נלבב שאנ"ש כ"כ אהבו ושמוחו בו והיו באמת מאושרים רק מכך שאינם מתנגדים עליו!

ואת אותה ההשגה

בדמותו הגדולה של הרב'ה כפי שהייתה מצויירת בלבם הטהור והזך, עלינו לחפש עד שנוכה למצאו - היינו שגם בליבנו תצטייר דמות "פניו נפשו ושכלו" הקדושים עד שנתעורר לגעגועים ואהבה והתקשרות אליו.

ואיך מחפשים אותו?

א. עובדים את השם יתברך ומקיימים מצותיו כפי דרגתנו ומכוונים שעי"ז נוכה להזדכך ולהיות כלי ראוי שתשרה בנו רוחו הקדושה של הצדיק אשר ע"י זה תתברר ותתחזק בנו האמונה בהש"ת ונשוב לעבדו ולקיים מצותיו ביותר אמת ובלב שלם ובלתי לה' לבדו.

ב. לומדים ספרי רבינו, ולא רק בשביל לצבור בקיאות בספרים ובוודאי לא רק בשביל לציין לעצמי V שמילאתי את משימת השיעורים הקבועים היומית שלי, אלא בעיקר בשביל למצוא יותר ויותר את הרב'ה, לגלות את אורו ולחוש את רחמנותו עלי בין כל שאר נשמות ישראל.

ג. מתגעגעים ומתפללים בכלעת מצוא להגיע לאהבה להצדיק ולקיים "ולדבקה בו" - הידבק בתלמידי חכמים.

ד. מתאבלים על חורבן בית המקדש (ובפרט כעת בימי בין המצרים), ומכוונים גם על ההעלמה שיש על גדולת הצדיק, אשר "הסתלקותו" מליבנו קשה כחורבן בית אלוקינו ויותר, אשר כתוצאה מכך אין לנו מנהיג שיוציא אותנו מהרע והגלות הרוחנית שאנו לכודים בהם, ויטעימונו 'טעם בית המקדש' - גילוי שכינה וקרבת אלוקים, והתנוצצות אלוקותו יתברך.

ה. מתאבקים בעפר רגליהם של תלמידיו ואנשיו, להתפלל עמם יחד, ולהיות עמם יחד באהבה רבה, מתוך כוונה להיות אפויים בלבבו של הרב'ה.

ו. וכמובן, מבררים מקחו של צדיק: שואלים ודורשים בספרים ובדיבור החברים ואצל עצת זקנים מהי כוונתו האמיתי בכל עצה ועצה שהשאיר לנו ברכה - ולא באופן של מחקר קר, אלא מתוך דאגה כנה לשלום נפשינו האומללה, כחולה המחפש אחר תרופה מתאימה לחוליו.

בהצלחה מרובה

תקציר: בהוראת אמם מכינים שמעון ולוי תעסוקה לדרךים הארכות לאומן. שמעון מכין בעקר ספרים ללמוד בדרך, ולוי מכין בעקר ספרי קריאה.

נחמן אלינסקי

השאלות באור הקראינה סדרה ארמקת מהנכסים

פרק ז:

שמעון מנצל את הזמן

היה להם קושה לקום. הם היו באמת ציפים, והשעה היתה שעה שלמה מקדם יותר ממה שהם רגילים לקום.

אבל למרות זאת הם השליכו במהירות את השמיקה מאליהם, ונטלו 'נעגל וואסער' בשמחה וששון. וכי קלה היא בעיניכם? הם נוסעים לאומן! לימי ראש השנה!

אמא, שקמה במיוחד כדי ללוות אותם, ארזה את הסנדוויצ'ים מהמקורר בשקית ונתנה ללוי להחזיק אותה.

פעבר כמה דקות של התארגנות מהירה, הודיע אבא שהמונית כבר מחכה למטה, והם נסחבו במהירות עם כל המזודות.

|||

בדרך שוב נתן היה להבחין בהבדל שבין שמעון ללוי.

אותו הבדל שבמזות השנה מעט מטשטש, בלט כעת יותר מתמיד.

בעוד לוי היה עסוק רב הזמן בהתבוננות באיירת השמחה של החסידים הנוסעים יחדיו לרבי, במראות המעניינים בשדה התעופה של המטוסים ומסועי המזודות, ושאר מראות מרתקים שיש בדרך הארכה לאומן, הרי ששמעון לעמתו נצל את הזמן.

הוא הספיק לשגן פרקי משניות רבים שלמדו בחידר, ואף ללמוד חלקים נכבדים מספורי מעשיות, ואפילו התחיל לחשב שאולי יצליח לעשות סיום עד אומן.

בין לבין הוא גם דבר מעט עם אבא ושמעון ממונו על מעלת הנסיעה והתקונים האדירים שפל מי שמשתתף בקבוצת זוכה להם.

בשעה שאבא דבר עם שמעון, העדיף לוי להסתכל מבעד לחלון ולראות את הבתים הפכפכים הנמוכים שפזורים בשפע במדינות אירופה...

|||

שלא תטעו. שמעון אינו מלאך, וגם הוא ילד ככל הילדים. גם אותו ענינו כל מיני מראות מעניינים שראו בדרך, וגם הוא לא למד ממש כל הזמן.

אבל שמעון הבין שהנסיעה הזו היא לא סתם טיול או

התענגנות, אלא נסיעה קדושה ונעלית שצריך להתנהג בה בהתאם.

הוא גם חשב לעצמו שלמרות שאכן מדבר בנסיעה ולא כל כך קל לנצל אותה, אך המציאות היא שכל השבוע של ימי ראש השנה היא כמו נסיעה אחת ארצה שיש במהלכה לא מעט הפרעות ודברים מעניינים להסתפל עליהם, לא כמו נסיעה מירושלים לבית שמש שלוקחת שעה וחוזרים לשגרה...

לכן נסה שמעון לנצל כמה שיותר. באשר הרגיש שהוא צריך 'ניחא למוחין' הוא הקליף את המקום עם לוי והסתפל מעט מהחלון, או דבר עם ילדים נוספים שהיו על האוטובוס. היו גם זמנים בהם קרא ספר קריאה או קומיקס או שחק משחקים מעניינים עם לוי כמו משחק 'אישיות' או 'שחר לכן בן לא'. אבל בכל שאר הזמנים, הוא השתדל להספיק כמה שיותר.

באשר הגיעו לאומן, ההבדל שבין שמעון ולוי כבר לא היה רק באפי שלהם, אלא גם במה שהם הספיקו.

לוי הספיק כמה קומיקסים והמזון שעות של הסתפלות מרתקת מבעד לחלונות האוטובוס.

שמעון לעמתו הספיק אחת עשרה מעשיות בספורי מעשיות, ובספר המדות הגיע עד המדות המתחילות באות ל'.

המשך כאן הכט

'כור היתוך' ישיבת ערב

בראשית דברנו מוכרחים אנו להביע התנצלותינו... שכן כוגרי המכונה התלוננו על הניסיון לתאר את המכונה.

"לא יעזור שום תיאור", טענו, "המכונה הוא 'כור היתוך' שאין בנמצא, מי שעבר את זה מבין, ומי שלא, לא יוכל אף פעם להבין במה מדובר", "קיסור המבצע צעות ודעת רביה"ק שנה שלמה", הגדיר אחר. והרי זה בית יוצר לעבודת ה' אליו נכנסים בתחילת השנה ילדים בלי שום השגה והבנה בדרכו הקדושה של רבינו הק' ויוצאים אחרי שנה חסידי ברסלב אפויים בלב ונפש, עם קניני נצח שגם אחרי שבעים שנה אינם מתפוגגים...

"כשהייתי בחור לא הבנתי איך יכול אברך שעבר את המכונה ללכת לעבוד..." מתאר אברך, "החיות והנעימות בעבודת ה' עם הבהירות היצוקה של ראש החבורה ממוססים כל הערצה לעולם הזה, גם ילדים שבהכנסם היו יותר 'פתחים' ומבינים בעולם הזה (על פי שכלם) כולם, בלי יוצא מן הכלל! השתנו אחרי המכונה".

באומנות נדירה מצליח ראש החבורה לסלול נתיבות ללבבותיהם הרכים של הילדים, להחזיר את התכלית בעולם, האושר בקיום רצונו ית', הבו והלעג לכל העולם הזה, יסודות איתנים שנשארים חרוטים עמוק בלב לעד ולנצח.

הליל שיש... ביקום כולו כבר מורגשת תכונה של געגועים לקראת שבת מלכתא, ובמכונה זה הזמן המוכשר להחזיר בבחורים נתיבות חיים מכבשונו של רביה"ק. האור מכובה, וראש החבורה פוצח בניגונים המעוררים את הלב לעבודת הבורא, ניגונים עתיקים ששרו עובדי ה' בדורות הקודמים, לאחר מכן משמיע ראש החבורה במתיקות נעימות לשונו דיבורים היוצאים מן הלב ומתיישרים על הלב, דיבורים שמלהיבים את הלב לעבודת הבורא, צעות ודרכים החצובים ממקור טהור - רביה"ק. בתכמה ודעת זוכה ראש החבורה להעניק לבחורים הצעירים את הבהירות והדעת הנצרכים כ"כ, בפרט בתחילת דרכם. אמונה ברה וזכה בדברי הצדיקים ודרכי קיום עצותיהם.

כמעט מדי שבוע יזכיר ר' בנימין שליט"א בין הדברים גם את העלמא דא"י. מה התכלית כאן בעולם, יחזיר את הידיעה הברורה שכל העולם הוא כפרודור חולף, והכל כמובן בהתאם לרמתם והשגתם של המאזינים הצעירים. המקלט עדיין חשוך והדיבורים חודרים כליות ולב, ששפתו הצעירות מתאר ר' בנימין את החיטוף ואכול... "כל שבוע אחרי החבורה ליל שיש הרגשנו ביטול הבחירה כפשוטו" מתאר אחד הבוגרים. היו בחורים שכל שבוע

מחדש ישבו בחבורה ועיניהם זלגו דמעות מהתעוררות לאור המחשת הדברים החיה. כאור יום היה חקוק נגד עינינו הזכרון עלמא דא"י. "איך שיד לעבור על רצון ה'?! לא הבנו באותה שעה."

פעם בשנה, במסיבת פורים, מדגים עוד יותר ראש החבורה את היום האחרון, כאשר כולם מתעטפים בטלית, וראש החבורה מכריז די לויה פון ר'... בעודו עובר לתאר את תהליך הפטירה מן העולם, וממשיך בדיבורים משיבי נפש על ההודמנות שישנה בדינו לחטוף עדיין טרם יטו הצללים. וההמחשה נחרטת בעצמות לכל החיים. אבל בעצבות אי אפשר, ומיד לאחר מכן פוצחים בריקודים שמחים ועליזים בשמחת פורים.

לפני כל מועד חג מלהיב ראש החבורה את ליבם בקדושת סגולת הימים, מה רב ערכם ומה אפשר לזכות בהם. בנוסף יערכו הבחורים 'הכנה דרבא' לחג, אם זה בימי הספירה או מוסיפים להגיד בחבורה כל יום כמה פרקי תהלים כדברי רביה"ק, וליסוים הולכים כל הבחורים עם ראש החבורה לפני חג השבועות אל 'הר ציון', לקבר דוד המלך, להשתטח על קברו ערב יומא דהילולא, ולהתפלל שם על חשקת וערבות התורה, כאשר לאחמ"כ יוצאים לשדה הסמוכה לחבורה עם ניגונים מעוררי לב לקראת חג מתן תורתנו.

כמו"כ נערך סדר לימוד מיוחד לפני היו"ט ברציפות ותענית דיבור להכין נפשותיהם לקראת היום הגדול.

בימי בין המצרים מתאספים כל הבחורים במקלט לפני התחלת המכונה, וביחד עם ראש החבורה מתיישרים לקונן בתיקון חצות בניגונים הידועים המעוררים את הלב, להרגיש אבלות וצער החורבן, קונים קניין נצח בהיכל התמימות של רביה"ק, ומחזירים את עומק אבלות החורבן בליבם - ובשביל זה לבד כבר היה שווה הכול...

הנוכה, פורים, ימי בין המצרים - בכל זמן ועת יעורר ראש החבורה את לבבם על מהותו של יום, סגולת הזמן וחשיבות ערכו, מה שמשנה את כל הגישה וההסתכלות על הזמן והמועד.

המשך יבוא בעז"ה.

ברכת מזל טוב חמה ולבבית שגורה בזאת לידידנו היקרים

הר"ר זכריה פרידמן הי"ו
בית שמש

הר"ר אורי קליגר הי"ו
בית שמש

הר"ר שמעון מאיר קעניג הי"ו
ירושלים

הר"ר אהרן קרויס הי"ו
בית שמש

הר"ר יוסף שווארץ הי"ו
ברסבל

לנישואין

הר"ר עמרם בלום הי"ו
ירושלים

הר"ר אלעזר מרדכי חשין הי"ו
ירושלים

הר"ר יהודה שווארץ הי"ו
ירושלים

לאירועי צאצאיהם

הר"ר נחמיה אנשין הי"ו
בית שמש

הר"ר נחמן גולשבסקי הי"ו
בית שמש

לנישואי צאצאיהם

הר"ר יעקב בלום הי"ו
ירושלים

הר"ר יוסף בלומשטוק הי"ו
ירושלים

הר"ר אליעזר גלבך הי"ו
בית שמש

משפ' גולדברגר הע"י
ירושלים

הר"ר יואל חשין הי"ו
בית שמש

הר"ר יצחק וועברמן הי"ו
בית שמש

להולדת הבת

הר"ר נתן דוב הורביץ הי"ו
בני ברק

הר"ר בעריש וויס הי"ו
בית שמש

הר"ר בנימין חשין הי"ו
בית שמש

הר"ר נתן ירבלום הי"ו
בית שמש

הר"ר אברהם יעקב שפירא הי"ו
ירושלים

להכנס בנם לעול תומ"צ

הר"ר אלישע לוי הי"ו
בני ברק

הר"ר שמואל מאיר פראנק הי"ו
ירושלים

הר"ר יעקב שימון הי"ו
בית שמש

להולדת הבן

הר"ר אלימלך אנשין הי"ו
בית שמש

הר"ר שמעון נתן בלוניא הי"ו
ירושלים

הר"ר דוב גלינסקי הי"ו
ירושלים

הר"ר בנימין זאב ב"ד נחמיה ברי חשין הי"ו
ירושלים

הר"ר יהונתן להמברגר הי"ו
בית שמש

הר"ר נחמן לוי הי"ו
בית שמש

הר"ר יוסף סמט הי"ו
ירושלים

הר"ר נחמן צוקר הי"ו
ירושלים

הר"ר יעקב ב"ד שמואל מאיר פראנק הי"ו
צפת